

Sygn. akt III CKN 490/98

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 1999 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN – K. Zawada (spraw.)

Sędziowie: SN – A. Górski

SN – I. Koper

Protokółant: A. Grabowska

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 1999 r.
na rozprawie sprawy z powództwa E. D.
przeciwko [...] Spółdzielni Mieszkaniowej w C.
o uchylenie uchwały
na skutek kasacji powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 5 lutego 1998 r., sygn. akt I ACa [...]

oddala kasację.

U Z A S A D N I E N I E

Pozwem z dnia 24 kwietnia 1997 r. E. D. wystąpił przeciwko [...] Spółdzielni Mieszkaniowej o uchylenie uchwały Zebrania Przedstawicieli Członków z dnia 26 kwietnia 1996 r., utrzymującej w mocy uchwałę Rady Nadzorczej z dnia 21 marca 1996 r. o wykluczeniu powoda ze Spółdzielni.

Sąd Wojewódzki w L. wyrokiem z dnia 27 października 1997 r. uchylił obie uchwały.

Natomiast Sąd Apelacyjny w [...] po rozpoznaniu apelacji pozwanej Spółdzielni wyrokiem z dnia 5 lutego 1998 r. zmienił wyrok Sądu Wojewódzkiego i oddalił powództwo.

Wyrok Sądu Apelacyjnego opiera się na następujących ustaleniach:

Pozwana Spółdzielnia przydzieliła powodowi mieszkanie lokatorskie typu M 5, w którym powód zamieszkał z żoną i trójką dzieci. Następnie powód rozwiódł się; postępowanie o podział majątku wspólnego nie zostało dotąd zakończone. Do 29 lutego 1996 r. powód zalegał z opłatami za mieszkanie za okres 9 miesięcy; należność z tego tytułu wynosiła łącznie 2339,40 zł. Na posiedzeniu w dniu 21 marca 1996 r. Rada Nadzorcza Spółdzielni podjęła w obecności powoda uchwałę o jego wykluczeniu ze Spółdzielni na podstawie § 53 pkt 6 statutu Spółdzielni, stanowiącego, że wykluczenie może nastąpić w szczególności, gdy członek pozostaje w zwłoce w uiszczeniu opłat eksploatacyjnych za okres przekraczający 6 miesięcy. Zebranie Przedstawicieli Członków uchwałą z 26 kwietnia 1996 r. podjętą po wysłuchaniu powoda utrzymało w mocy uchwałę Rady Nadzorczej o jego wykluczeniu. Odpis uchwały Zebrania Przedstawicieli zawierający pouczenie o sposobie i terminie zaskarżenia doręczono powodowi 2 maja 1996 r. Dnia 29 kwietnia 1996 r. powód wpłacił na poczet zaległości kwotę 2057,92 zł, a 11 lipca 1996 r.

– kwotę 250 zł., po czym ponownie przestał płacić. W dniu 15 kwietnia 1997 r. doręczono powodowi odpis pozwu o eksmisję.

W ocenie Sądu Apelacyjnego powództwo należało oddalić, gdyż powód uchybił sześciotygodniowemu terminowi do wytoczenia powództwa określonego w art. 42 pr. spółdz., a nie zachodzą przewidziane w tym przepisie okoliczności pozwalające na nieuwzględnienie upływu tego terminu. Według art. 42 § 5 pr. spółdz. sąd może nie uwzględnić upływu terminu, o którym mowa w art. 42 § 3 pr. spółdz., jeżeli utrzymanie uchwały w mocy wywoływałoby dla członka szczególnie dotkliwe skutki, a opóźnienie w zaskarżeniu uchwały jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami i nie jest nadmierne. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, w sprawie nie występuje żadna z tych okoliczności. Wytoczenie przez powoda powództwa o uchylenie uchwały niemal w rok po jej podjęciu sprawia, że tak dużego przekroczenia sześciotygodniowego terminu do zaskarżenia uchwały nie można uznać za nie nadmierne. Wobec zaś prawidłowego pouczenia powoda o sposobie i terminie zaskarżenia uchwały, nie sposób się zgodzić z jego twierdzeniem, iż wyjątkową okolicznością usprawiedliwiającą opóźnienie w zaskarżeniu uchwały była nieznajomość prawa przez powoda. Wreszcie trudno przyjąć, gdy powód przyznaje, że o zaległościach w opłatach za mieszkanie nie wiedział, gdyż w nim nie przebywał, że utrzymanie uchwały w mocy wywoływałoby dla niego szczególnie dotkliwe skutki.

W kasacji, skarżącej w całości wyrok Sądu Apelacyjnego, pełnomocnik powoda zarzucił temu wyrokowi „obrazę przepisów art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 393¹⁹ k.p.c., polegającą na nie przytoczeniu zasadnych powodów, dla których Sąd Apelacyjny nie podzielił ustaleń Sądu Wojewódzkiego w zakresie nieuwzględnienia terminu do wytoczenia powództwa, przewidzianego w art. 42 § 5 prawa spółdzielczego”. Nadto wniósł o przeprowadzenie dowodu z akt sprawy karnej Prokuratury Rejonowej w C., sygn. akt 1 Ds. [...].

Skarga kasacyjna nie ma uzasadnionych podstaw.

Odpowiednie, w myśl art. 391 k.p.c., stosowanie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. w postępowaniu apelacyjnym zakłada jego modyfikację, uwzględniającą w szczególności treść wyroku wydanego przez sąd drugiej instancji. Przede wszystkim należy rozróżnić, czy sąd drugiej instancji oddalił apelację, czy też orzekł reformatoryjnie (zob. np. wyrok SN z 8 października 1998 r., II CKN 923/97, OSN 1999/3, poz.60; post. SN z 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSN 1999/4, poz. 83; wyrok SN z 19 lutego 1998 r., III CKN 372/97, „Prokuratura i Prawo” 1999/5, poz. 34; wyrok SN z 29 października 1998 r., II UKN 282/98, OSNAPUS 1999/23, poz. 758). Jeżeli oddalił apelację, wystarcza, że w uzasadnieniu wskaże, iż podzielił ustalenia faktyczne i oceny prawne sądu pierwszej instancji. W drugim natomiast wypadku uzasadnienie musi zawierać bardziej szczegółowe dane. I tak np., gdy sąd drugiej instancji, oceniając inaczej materiał zebrany w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, dokonał odmiennych ustaleń faktycznych, uzasadnienie jego wyroku winno wskazywać przyjętą podstawę faktyczną rozstrzygnięcia oraz powody odmiennego jej określenia, jak też wyjaśniać, odnoszącą się do nowych ustaleń faktycznych, podstawę prawną rozstrzygnięcia. Jeżeli zaś sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, ale nie zaaprobował dokonanej przez ten sąd ich subsumcji pod określone normy prawa materialnego, nieodzowne jest wyjaśnienie w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji przyjętej podstawy prawnej rozstrzygnięcia.

Sąd Apelacyjny dokładnie określił przyjętą podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, wskazując zarazem dowody uzasadniające poszczególne ustalenia. Wyjaśnił także, dlaczego dokonane ustalenia faktyczne nie dają podstaw do zastosowania w sprawie art. 42 § 5 pr. spółdz. W tej sytuacji, uzasadnienie zaskarżonego wyroku musi być uznane za odpowiadające

wymaganiom, mającego odpowiednie zastosowanie w postępowaniu apelacyjnym art. 328 § 2 k.p.c.

Twierdzenie skarżącego o naruszeniu art. 328 § 2 k.p.c. przez nieprzytoczenie „zasadnych powodów, dla których Sąd Apelacyjny nie podzielił ustaleń Sądu Wojewódzkiego w zakresie nieuwzględnienia terminu do wytoczenia powództwa, przewidzianego w art. 42 § 5 prawa spółdzielczego”, polega na nieporozumieniu. Sąd drugiej instancji może bowiem uchybić art. 328 § 2 k.p.c. tylko przez pominięcie nieodzownych w świetle tego przepisu elementów uzasadnienia wydanego wyroku. To zaś, czy wyrażone w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji poglądy są zasadne, podlega ocenie z punktu widzenia innych norm prawnych.

Wynikiem nieporozumienia jest także zgłoszony w skardze kasacyjnej wniosek dowodowy. Sąd Najwyższy nie prowadzi bowiem w postępowaniu kasacyjnym postępowania dowodowego (zob. np. wyrok SN z 10 czerwca 1997 r., II CKN 180/97, OSN 1997/12, poz. 202).

Z przytoczonych powodów skargę kasacyjną należało oddalić (art. 393¹² k.p.c.).